

Novine u jurisprudenciji Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Pripremila: Mirela Adžajlić Hodžić, Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Uvod

Za ovaj broj časopisa *Pravna hronika* Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izdvojio je tri presude iz prve polovine 2021. godine, i to dvije presude iz oblasti krivičnog prava i jednu presudu iz oblasti građanskog prava.

Presuda broj 96 o K 126389 21 Kž – krivično djelo – Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom iz člana 206 Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 19/20, prečišćeni tekst – u daljem tekstu: KZ BD BiH)

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 126389 20 K od 29.10.2020. godine optuženi I.D. oglašen je krivim da je, radnjama opisanim pod tačkama 1., 2. i 3. izreke te presude, počinio tri krivična djela Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom iz člana 206 KZ-a BD- BiH, pa mu je Sud, primjenom navedenog zakonskog propisa, te članova 7, 42, 43 i 49 KZ-a BD BiH, za svako od tih djela utvrdio kaznu zatvora u trajanju od po 3 (tri) mjeseca, te na osnovu člana 54 istog Zakona, izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci.

Branilac optuženog u žalbi, između ostalog, navodi da je prvostepeni sud na štetu optuženog povrijedio Krivični zakon, tako što je utvrdio da je optuženi počinio u sticaju tri krivična djela Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom iz člana 206 KZ-a BD BiH, a u vezi sa članom 54 istog Zakona, umjesto jedno produženo krivično djelo, u smislu člana 55 KZ-a BD BiH.

Odluka

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH nije našao osnovanim žalbene navode branioca da je prvostepeni sud na štetu optuženog povrijedio Krivični zakon tako što je utvrdio da je optuženi počinio u sticaju tri krivična djela Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom iz člana 206 KZ-a BD BiH, a u vezi sa članom 54 istog Zakona, umjesto jedno produženo krivično djelo, u smislu člana 55 KZ-a BD BiH. Vezano za te žalbene navode ovaj Sud ukazuje da je prema stavu sudske prakse konstrukcija produženog krivičnog djela neprimjenjiva kada se radi o krivičnim djelima kod kojih je zbog njihove prirode ova konstrukcija isključena, naročito kod krivičnih djela protiv života i tjelesnog integriteta, polne i druge slobode čovjeka i morala, ukoliko su ta krivična djela učinjena prema različitim licima. U konkretnom slučaju radi se o krivičnom djelu koje spada u grupu krivičnih djela protiv polne slobode i morala (glava XIX KZ-a BD BiH), izvršeno je prema tri različite oštećene osobe, pa je prvostepeni sud radnje koje su optuženom stavljene na teret pravilno pravno kvalifikovao kao tri krivična djela Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom iz člana 206 KZ-a BD BiH, počinjena u sticaju, a ne jedno produženo krivično djelo, kako to branilac u žalbi smatra, te stoga ovaj Sud nije prihvatio žalbene navode da je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon.

Presuda broj 96 O K 128795 21 Kž – krivično djelo – Nasilje u porodici iz člana 318 stav 3 u vezi sa stavom 2 i stavom 1 KZ-a BD BiH i Nedoizvoljeno držanje oružja i eksplozivnih stvari iz člana 365 stav 1 KZ-a BD BiH

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 O K 128795 20 K od 10.12.2020. godine optuženi E.J. iz B. oglašen je krivim da je radnjama opisanim pod tačkom 1. izreke presude počinio krivično djelo Nasilje u porodici iz člana 218 stav 3 u svezi sa stavom 2 i stavom 1 KZ-a BD BiH, za koje krivično djelo mu je primjenom članova 7, 42, 43, 49, 50 tačka b) i 51 stav 1 tačka e) KZ-a BD BiH utvrđena kazna zatvora u trajanju od 30 (trideset) dana, a radnjom opisanom pod tačkom 2. izreke presude, krivično djelo Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih stvari iz člana 365 stav 1 KZ-a BD BiH, za koje krivično djelo mu je primjenom članova 7, 42, 43 i 49 KZ-a BD BiH, utvrđena kazna zatvora u trajanju od 30 (trideset) dana, pa ga je Sud za navedena krivična djela, primjenom člana 54 KZ-a BD BiH, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedan) mjesec i 15 (petnaest) dana. Na osnovu člana 78 KZ-a BD BiH optuženom je izrečena mjera sigurnosti – oduzimanje predmeta ručne bombe s oznakom „MDN-11”, ručne bombe s oznakom „RG-42” i trotilskog metka s oznakom „TM-200” (eksploziv 200 grama), kao predmeta koji su upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela i predmeta koji su nastali izvršenjem krivičnog djela te usljed opasnosti da mogu biti ponovo upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela.

Branilac optuženog u žalbi, između ostalog, prigovara da oduzeti predmeti (ručne bombe i eksploziv) nisu pribavljeni u skladu sa članom 64 stav 3, odnosno 65 stav 2 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 34/13 – prečišćeni tekst i 27/14, 3/19 i 16/20 – u daljem tekstu ZKP BD BiH), jer za privremeno izuzimanje taksativno pobrojanih predmeta ovlaštene službene osobe Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nisu prethodno ishodile naredbu sudije za prethodni postupak, odnosno nakon izuzimanja tih predmeta ovlaštene službene osobe nisu podnijele izvještaj Tužilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a niti je o izuzimanju tih predmeta obavješten sudija za prethodni postupak. Stoga se, po mišljenju branioca, tako prikupljeni dokazi imaju smatrati nezakonitim dokazima, u smislu člana 10 stav 2 ZKP-a BD BiH, pogotovo u situaciji kada nakon njihovog privremenog oduzimanja s njima nije postupano u skladu sa članom 68 i članom 71 stav 2 ZKP-a BD BiH.

Odluka

Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama branioca optuženog, Apelacioni sud Brčko distrikta BiH smatra da se dvije ručne bombe (MDN-11 i RG-42) i 200 grama eksploziva (trotilski metak) ne mogu smatrati nezakonitim dokazima, u smislu člana 10 stav 2 ZKP-a BD BiH, jer nisu pribavljeni suprotno članu 64 stav 3 i članu 65 stav 2 ZKP-a BD BiH. Naime, na osnovu zapisnika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nedvojbeno se može zaključiti da je navedene predmete optuženi lično dobrovoljno predao djelatnicima Policije, što je potvrdio svojeručnim potpisom i o čemu mu je izdata Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, koju je optuženi takođe svojeručno potpisao, prihvatajući na taj način da navedena minsko-eksplozivna sredstva pripadaju njemu i da ih kao vlasnik dobrovoljno predaje ovlaštenim službenim osobama. U takvim okolnostima nije nužno ishoditi izdavanje naredbe za privremeno oduzimanje predmeta koju propisuju odredbe člana 65 ZKP-a BD BiH.

Kada je u pitanju obaveza ovlaštenih službenih osoba da o pretrazi bez naredbe i svjedoka odmah izvjestite tužioca, koji je u obavezi da u tomu dalje izvjesti sudiju za prethodni postupak, valja istaknuti da u konkretnom slučaju nije rađena pretraga porodične kuće optuženog, nego da su

ovlaštene službene osobe postupale na osnovu prijave nasilja u porodici od strane oštećene E.J.2, a tokom provjere istinitosti takve prijave je optuženi dobrovoljno ovlaštenim službenim osobama predao predmetna eksplozivna sredstva, tako da se u tom slučaju nije radilo o pretrazi bilo čijeg stana bez naredbe i svjedoka, u kom slučaju nije bilo nužno postupanje ovlaštenih organa gonjenja u skladu sa članom 64 stav 3 ZKP-a BD BiH.

Jednako tako se neosnovano u žalbi branioca prigovara da se predmetna eksplozivna sredstva imaju smarati nezakonitim dokazima, jer u postupku njihovog oduzimanja i identifikiranja nije postupano u skladu sa članom 68 stav 2 i članom 71 stav 2 ZKP-a BD BiH. Naime, naprijed navedene zakonske odredbe se ne odnose na konkretnu situaciju iz razloga što su minsko-eksplozivna sredstva, koja je dobrovoljno predao optuženi, po serijskom broju, nazivu i količini pobrojana u Zapisniku o dobrovoljnoj predaji predmeta i tim povodom je optuženom izdata Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, koju je optuženi svojeručno potpisao, nakon čega su sva tri pomenuta minsko-eksplozivna sredstva, po naredbi sudije za prethodni postupak, pohranjeni u depozit Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Navedene zakonske odredbe se u pravilu primjenjuju u situaciji kada popis privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije nije moguć zbog njihove obimnosti ili drugih opravdanih razloga, pri čemu se tako oduzeti predmeti stavljaju u omote i pečate, u kom slučaju je njihovom pregledu i otvaranju od strane tužioca obavezno prisustvo osobe od koje su oduzeti, u smislu člana 71 stav 2 ZKP-a BD BiH.

Neosnovano se u žalbi branioca tvrdi da, kada bi se i prihvatilo da se u slučaju oduzetih minsko-eksplozivnih sredstava od optuženog radilo o zakonitom dokazu, jer su ti predmeti dobrovoljno predati, u tom slučaju ne bi bilo krivičnog djela, odnosno, protiv optuženog ne bi mogao biti vođen krivični postupak zbog krivičnopravnih radnji iz tačke 2. izreke prvostepene presude, kako je to propisano članom 72 stav 6 Zakona o oružju i streljivu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 39/11). Naime, članom 72 stav 6 Zakona o oružju i streljivu BD BiH je propisano da „ako protiv osobe iz stava 1 ovog člana prije dobrovoljne predaje nije pokrenut krivični postupak, odnosno prekršajni postupak zbog nedozvoljenog držanja minsko eksplozivnih sredstava i oružja, postupak se neće pokrenuti“. Međutim, u konkretnom slučaju navedena odredba nije primjenjiva iz razloga što je postupanje ovlaštenih službenih organa pokrenuto na bazi prijave oštećene E.J.2, iz koje se nesumnjivo može zaključiti da je oštećena svog supruga E.J. prijavila da je psihički maltretira u posljednjih godinu dana, te da joj je prijetio ako napusti bračnu zajednicu da će ubiti nju i njihovo zajedničko dijete, kao i roditelje od E.J.2, napominjući da njen suprug u kući ima 2 ručne bombe i plastični eksploziv koje drži u sobi. Dakle, sasvim je izvjesno da su u fazi prijavljivanja krivičnog djela od strane oštećene ovlašteni organi gonjenja bili upoznati s time da optuženi posjeduje nedozvoljena minsko-eksplozivna sredstva čijom upotrebom prijeti oštećenju i njenoj porodici u slučaju da napusti bračnu zajednicu s optuženim, tako da su i prije dobrovoljne predaje protiv optuženog već u toj fazi poduzimane odgovarajuće istražne radnje, kako u pogledu sumnje na počinjenje krivičnog djela Nasilje u porodici iz člana 218 KZ-a BD BiH, tako i u pogledu krivičnog djela Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih tvari iz člana 365 stav 1 KZ-a BD BiH. U takvim okolnostima je dobrovoljna predaja uslijedila nakon pokretanja krivičnog postupka protiv optuženog, zbog čega nije bilo zakonskog osnova za primjenu člana 72 stav 6 Zakona o oružju i streljivu BD BiH.

Postupajući u skladu sa članom 306 ZKP-a BD BiH, ovaj Sud je našao da je pravnim kvalificiranjem krivičnopravnih radnji opisanih u tački 1. izreke prvostepene presude kao krivičnog djela Nasilje u porodici iz člana 218 stavke 3 i 2, a u vezi sa članom 1 KZ-a BD BiH, kako je te radnje pravno označio tužilac u potvrđenoj optužnici i prihvatio sud u izreci prvostepene presude, povrijeđen krivični zakon na štetu optuženog, u smislu člana 298 stav 1 tačka d) ZKP-a BD BiH. Naime, članom 218 stav 3 KZ-a BD BiH je propisan kvalificirani oblik krivičnog djela iz stavki 1 i 2 člana 218 KZ-a

BD BiH, kojim je propisano strožije kažnjavanje (kazna zatvora od 3 mjeseca do 3 godine), „ako je pri počinjenju krivičnog djela iz stavki 1 i 2 ovog člana upotrijebljeno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo prikladno teško ozlijediti tijelo ili narušiti zdravlje“. Kako u konkretnom slučaju pri počinjenju krivičnopravnih radnji, zbog kojih je u tački 1. izreke prvostepene presude oglašen krivim, optuženi nije upotrijebio minsko-eksplozivna sredstva koja su predmetom inkriminacije u tački 2. izreke prvostepene presude, nego je samo verbalno prijetio upotrebom tih sredstava u slučaju da ga oštećena s djetetom napusti, onda takve krivičnopravne radnje optuženog nemaju obilježja kvalificiranog oblika krivičnog djela Nasilje u porodici iz člana 218 stavke 3 i 2, u vezi sa stavom 1, nego obilježja tog istog krivičnog djela iz člana 218 stav 2, u vezi sa stavom 1 KZ-a BD BiH, zbog čega je ovaj Sud, povodom žalbi tužioca i branioca optuženog, po službenoj dužnosti, preinačio prvostepenu presudu u tom dijelu.

Presuda broj 96 O Rs 128286 21 Rsž – Zakon o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 59/09 i 66/16 – u daljem tekstu: Zakon o zabrani diskriminacije)

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 96 O Rs 128286 20 Rs od 19.10.2020. godine naloženo je tuženom Brčko distriktu BiH, Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta BiH, da s tužiteljicom M.B.L. zaključi ugovor o obavljenju volonterskog rada u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.

U prvostepenom postupku u bitnom je utvrđeno: da je tužiteljica završila Pravni fakultet u T. ... godine i da se prijavila na javni poziv za prijem volontera u Pravosudne institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, između ostalog i za prijem četiri volontera u Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji je Pravosudna komisija raspisala dana ... godine; da je nakon što je s prijavljenim kandidatima obavljen usmeni intervju Stručna služba Pravosudne komisije obaviještena o izabranim volonterima u Osnovni sud i da je tužiteljica bila među tim kandidatima; da je Stručnoj službi Pravosudne komisije, nakon održane 209. redovne sjednice Pravosudne komisije dana ... godine, naloženo da s tužiteljicom, kao izabranim kandidatom za volontera u Osnovnom sudu prilikom potpisivanja ugovora o volonterskom radu, obavi razgovor i upozna je s pravilima odijevanja u pravosudnim institucijama, propisanim Pravilnikom o odijevanju, s posebnim akcentom na zabranu nošenja vjerskih obilježja (hidžaba) u toku radnog vremena; da je Stručna služba postupila po tom nalogu i da je dana ... godine tužiteljica pristupila u prostorije Pravosudne komisije, kojom prilikom su je sekretar Pravosudne komisije V.L. i stručni saradnik S.I. upoznali s pravilima odijevanja u Pravosudnim institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i predali joj primjerak Pravilnika o odijevanju, kao i da je tom prilikom tužiteljica izjavila da ne prihvata sadržaj prezentovane joj izjave „da je upoznata sa pravilima odijevanja u Pravosudnim institucijama Distrikta i da će iste poštovati prilikom obavljanja volonterskog rada u Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH“; da je nakon toga tužiteljica dana ... godine uputila molbu Pravosudnoj komisiji sa zahtjevom da ponovno razmotri njen izbor za volontera u Osnovnom sudu i u njoj je navela da pokrivanje kose predstavlja strogu vjersku dužnost i da se ne radi o pokazivanju vjerske pripadnosti, već o njenom vjerskom uvjerenju kojeg se ona ne smije odreći jer bi time svjesno i namjerno prekršila strogu vjersku obavezu radi materijalne koristi; da tužiteljica „nije vidjela ugovor o volontiranju, jer su joj rekli da ga može potpisati samo ako skine hidžab“ (prema iskazu tužiteljice); da „pokrivanje muslimanke spada u prvostepenu dužnost koju označavaju kao strogu vjersku dužnost“ i da se „ne radi ni o kakvom vjerskom smislu niti obilježju“ (prema iskazu svjedoka M.G.); da je na 210. sjednici Pravosudna komisija ostala pri stavu da sa tužiteljicom ne može biti zaključen ugovor o radu, imajući u vidu da ona ne pristaje na uslove propisane Pravilnikom o odijevanju.

Odluka

Suprotno žalbenim navodima, u postupku pred prvostepenim sudom nije učinjena povreda postupka, jer je prvostepeni sud pravilno zaključio da se radi o prejudicijelnoj antidiskriminacijskoj tužbi, zbog čega nije potrebno da se vodi posebna parnica kako bi se izrekom presude utvrdilo postojanje diskriminacije, shodno odredbi člana 12 stav 1 i stav 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH”, br. 28/18 – u daljem tekstu: ZPP BD BiH) u vezi sa članom 12 stav 2 Zakona o zabrani diskriminacije, kojom je propisano da se zahtjevi iz stava 1 tog člana (između ostalih, tužba za utvrđivanje diskriminacije ili tužba za zabranu ili otklanjanje diskriminacije) mogu istaknuti zajedno sa zahtjevima za zaštitu drugih prava o kojima se odlučuje u parničnom postupku ako su svi zahtjevi u međusobnoj vezi, bez obzira na to je li za te zahtjeve propisano rješavanje u redovnom ili posebnom parničnom postupku.

Isto tako, iako se žalbom ukazuje na to da tužiteljici nisu povrijeđena prava iz radnog odnosa, jer se ugovorom o volontiranju ne zasniva radni odnos, zabrana diskriminacije se, između ostalog, primjenjuje na sve javne organe u svim oblastima, a naročito u oblasti zaposlenja i obuke (član 2 stav 2 Zakona o zabrani diskriminacije), zbog čega se u ovoj parnici treba primijeniti Zakon o zabrani diskriminacije.

Međutim, žalbom se osnovano ukazuje na to da „nošenje marame za pokrivanje kose (hidžaba) jeste vjersko obilježje i da se na volontere primjenjuje Pravilnik o odijevanju nosilaca pravosudnih funkcija, službenika i namještenika u Pravosudnim institucijama Brčko distrikta BiH, koji zabranjuje nošenje svih vjerskih obilježja u toku rada“, te da tom zabranom nije došlo do povrede odredbe člana 9 Evropske konvencije jer se takvo ograničenje može propisati „kada je takvo ograničenje neophodno u demokratskom društvu, u interesu bezbjednosti, radi zaštite javnog reda, zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih“, a sve u „kontekstu sekularne države i multikulturalnog društva“. Naime, u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu je u više odluka konstatovano da je nošenje odjevnog predmeta za pokrivanje kose – hidžaba – karakteristično za žene pripadnice islamske religije i kao takav predstavlja „manifestaciju religije“ (stav 47 presude *Ebrahimian protiv Francuske*, apelacija broj 64846/11), i upravo je nošenje tog obilježja bio povod da se prema tužiteljici različito postupi.

Kako je u prvostepenom postupku utvrđeno da je samo tužiteljici postavljen dodatni uslov u vidu potpisivanja izjave da će poštovati pravila odijevanja u Pravosudnim institucijama prilikom obavljanja volonterskog staža, što je uslov koji nije tražen javnim pozivom za prijem volontera, niti kandidatima koji su bili uspješni na intervjuu i za koje je donesena odluka da se prime kao volonteri, onda je, i prema stavu ovog Suda, tužiteljica navodima tužbe učinila vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, odnosno teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije prebacila na tuženog (član 15 stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije). To znači da se u ovoj parnici radi o eventualnoj neposrednoj diskriminaciji, koja predstavlja prethodno pitanje za usvajanje tužbenog zahtjeva od kog se tuženi može s uspjehom odbraniti, shodno odredbama Zakona o zaštiti od diskriminacije, ako sa stepenom sigurnosti dokaže da neposredne diskriminacije nije bilo, a to može učiniti ako dokaže da nema jednog od elemenata diskriminacije. Međutim, žalbenim navodima se osnovano ukazuje da postoji razumno opravdanje za postupanje tuženog, odnosno da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da tuženi nije dokazao da postoje okolnosti propisane odredbom člana 5 tačka b) Zakona o zabrani diskriminacije koji bi opravdali njegovo postupanje i nezaključivanje ugovora o volontiranju s tužiteljicom. U konkretnom slučaju, razumna opravdanost različitog postupanja u odnosu na tužiteljicu, u smislu odredbe člana 5 tačka b) Zakona o zabrani diskriminacije, zasniva se na tome da postoji legitiman cilj da pravosudne institucije budu potpuno nepristrasne i neutralne, a to se postiže, između ostalog, na način da nosioci pravosudnih funkcija i druga lica radno angažovana

u pravosudnim institucijama za vrijeme radnog vremena ne nose vjerska obilježja, jer ukoliko bi ta obilježja nosili onda bi treći objektivni posmatrač mogao steći utisak da su pravosudne institucije više naklonjene jednoj od stranaka u postupku. Sredstva koja se koriste prilikom ograničavanja ispoljavanja vjere su u potpunosti proporcionalna postavljenom cilju – zahtjevu za neutralnosti pravosuđa, jer se ograničenje nošenja vjerskih obilježja uvodi samo u toku radnog vremena, što znači da lica koja su radno angažovana u pravosuđu mogu nakon radnog vremena da poštuju pravila svoje religije koja se odnose na nošenje vjerskih obilježja. Princip neutralnosti pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini, a time i u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, je prijeko potreban u cilju izgradnje povjerenja javnosti u pravosudne institucije u multikulturalnom društvu. Dakle, stvarni i odlučujući uslov prilikom izbora nekog lica da bude radno angažovano u pravosudnim institucijama jeste njegova neutralnost (obaveza da tokom rada ne ispoljava znakove pripadnosti nekoj od religijskih zajednica), što je princip koji se ne može postići kada lice koje treba da radi u tim institucijama insistira na nošenju religijskih obilježja za vrijeme obavljanja poslova u istima.

Takođe, nasuprot zaključku prvostepenog suda, potrebno je istaći da ovakvo ograničenje ispoljavanja vjere nije u suprotnosti sa odredbom člana 9 stav 2 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojom je propisano da se sloboda ispoljavanja vjere ili ubjeđenja podvrgava samo onim ograničenjima koja su propisana zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu javne bezbjednosti, radi zaštite javnog reda, zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu je u više navrata razmatrao predstavke koje su se odnosile na ograničavanje nošenja vjerske odjeće (hidžaba) prilikom obavljanja javnih dužnosti, te je zaključio da je uvođenje takvog ograničenja u skladu s odredbom člana 9 stav 2 Konvencije, kada se uvodi radi potrebe obezbjeđenja neutralnosti države i njenog javnog obrazovnog sistema (predmet *Dahlab protiv Švicarske*, aplikacija broj 42393/98), odnosno kada se ograničenje uvodi radi poštovanja principa neutralnosti javnih službi (prethodno pomenuta odluka u predmetu *Ebrahimian protiv Francuske*). Kada se odredba člana 9 stav 2 Evropske konvencije primijeni na ovaj slučaj, da se zaključiti da je zabrana nošenja vjerskih obilježja u Pravosuđu propisana zakonom, odnosno u ovom slučaju Pravilnikom o odijevanju, jer se formulacija „u skladu sa zakonom“ i „propisano zakonom“, koja se pojavljuje u članovima 8 do 11 Konvencije, tumači na način da se pojam „zakon“ shvata u svom „materijalnom“ smislu, a ne u svom „formalnom“ smislu, te da je to i „pisani zakon“, koji obuhvata donošenje propisa nižeg ranga (odluka *De Wilde, Ooms i Versyp protiv Belgije*, presuda od 18. juna 1971., serija A broj 12, strana 45-46, stav 93). Predmetna zabrana nošenja vjerskih obilježja ima legitiman cilj u vidu zaštite prava i sloboda drugih, koja se štiti obezbjeđivanjem neutralnosti javne službe – pravosuđa – kako bi se obezbjedio jednak tretman svim strankama koje se pojave pred pravosuđem. Na kraju, postoji i proporcionalnost propisane zabrane u odnosu na postignuti cilj, jer svi zaposleni u Pravosuđu uživaju slobodu svijesti i ispoljavanja religijske pripadnosti van radnog vremena, ali im je zabranjeno da prilikom obavljanja službenih dužnosti ističu svoja religijska obilježja, dakle u sekularnoj državi veću vrijednost ima princip neutralnosti pravosuđa u odnosu na interes pojedinca da ističe svoja religijska obilježja u toku radnog vremena.

Na osnovu naprijed iznesenog ostvaren je žalbeni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava. Obzirom na sve navedeno, valjalo je žalbu tuženog usvojiti i prvostepenu presudu u skladu sa članom 343 stav 1 tačka e) u vezi sa članom 350 stav 1 tačka d) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev tužiteljice.